

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 268. — STEV. 268.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 14, 1932. — PONDELJEK, 14. NOVEMBRA 1932

VOLUME XL. — LETNIK XL.

HOOVER JE POVABIL ROOSEVELTA V BELO HIŠO

**HOOVER JE MNENJA, DA BI
NE BILO PRAV, ČE BI SAM
ODLOČAL O VAŽNIH ZADEVAH**

Francija in Anglija sta obvestili vlado Združenih držav, da ne moreta zadostiti svojim finančnim obveznostim. — Poslanici se sklicujeta na Hooverjeve in Lavalove izjave. — Zaenkrat se še ne ve, če se bo Roosevelt odzval Hooverjevemu vabilu.

WASHINGTON, D. C., 13. novembra. — Državni department je danes objavil besedilo dveh not, ki sta mu jih izročila francoski in angleški poslanik. V notah je rečeno, da sta Francija in Anglija prišli do zaključka, da ne moreta zadostiti svojim obveznostim napram Združenim državam, kar se tiče vojnih dolgov ter da je treba vprašanje vojnih dolgov čimprej nanovo uravnati.

Dne 15. decembra bi morali plačati znatne vsote, toda to jima baje nikakor ni mogoče. Ta korak francoske in angleške vlade ni nikogar presenetil. Ze dalj časa se je splošno govorilo, da bosta prosili za podaljšanje roka.

MacDonaldov in Herriotov kabinet temeljita svojo prošnjo za revizijo vojnega dolga na izjave, ki jih je dal predsednik Hoover francoskemu ministrskemu predsedniku Lavalu, ko ga je obiskal v Beli hiši. Hoover je tedaj rekel: —

— Kar se tiče finančnih obveznosti, obstoječih med raznimi vladami, bo najbrž treba moratorij podaljšati. Tako podaljšanje bo dosti pripomoglo k odpravi svetovne gospodarske krize.

Združene države imajo dobiti dne 15. decembra od Francije devetnajst milijonov, od Anglije pa petindvetdeset milijonov dolarjev.

Italija, Belgija, Čehoslovaška, Poljska, Finska in Litavska morajo plačati od \$100,000 do 3 milijone.

Vse te države so že sledile oziroma bodo sledile vzgledu Anglije in Francije.

NA POSEBNEM VLAKU PREDSEDNIKA, — 13. novembra. — Predsednik Hoover je povabil svojega naslednika, gubernerja Roosevelta, v Belo hišo. Poslal mu je dolgo brzojavko, v kateri pravi, da bi njim razpravljati o vprašanju mednarodnih dolgov, kajti vsled not, ki sta bili danes objavljeni, je postalo to vprašanje skrajno pereče. Ker je Hoover prepričan, da ta zadeva ne bo rešena pred potekom njegovega termina, se mu zdi potrebno, razpravljati o tem s svojim naslednikom, predno da kongresu kaka priporočila.

ALBANY, N. Y., 13. novembra. — Novoizvoljeni predsednik Franklin D. Roosevelt je sprejel Hooverjevo brzojavko, toda za enkrat še ni definitivno izjavil, kdaj se bo odzval povabilu in če se mu bo sploh odzval.

Splošno prevladuje mnenje, da bo takoj odpoval v Washington, kakorhitro se bo iznebil težkega prehlada, ki se ga je nakopal na kampanjskem potovanju.

Roosevelt ne more do 4. marca prihodnjega leta ničesar ukreniti, vsekakor je pa dobro, ako ga Hoover že prej uvede v državniške posle.

Govorice, da bo Hoover že prej odstopil in napravil prostor Rooseveltu, so bile brez podlage.

LONDON, Anglija, 13. novembra. — Ako bi se začela med angleško in ameriško vlado pogajanja glede nove ureditve vojnih dolgov, bi bil moratorij avtomatično podaljšan. Takega mnenja je že vsaj angleška vlada.

Nova ureditev vprašanja vojnih dolgov bi utrdila zaupanje po vsem svetu in bi izvedla ugoden vtis na trgovino.

Južna Evropa se zanaša na Roosevelta

RUDNIŠKA NESREČA V ANGLIJI

V rudniku je nastala eksplozija. — 24 majnerjev mrtvih, štiri se pogrešajo. — Druga nesreča v enem mesecu.

London, Anglija, 13. novembra. 900 čevljev globoko pod zemljo je v rudniku Wigan v Lancashire okraju nastala eksplozija, pri kateri je bilo ubitih 24 majnerjev, 4 pogrešajo in so najbrže tudi ubiti. Tekom nekaj tednov je bila to že druga eksplozija v tem okraju.

Sto šest majnerjev je bilo v rovu ob času eksplozije, ki je pretresla okolico. Delavci izven rova so slišali pod zemljo močno bobnenje in pod nogami se jim je tresla zemlja. Takoj si poklicali sosednje rove in jim naznanili nesrečo.

Poleg vohoda v rov se je zbrala velika množica žena in otrok in odigrali so se nad vse žalostni prizori. Iz rova je pobegnilo 78 majnerjev, toda 3 izmed njih so morali biti prepeljani v bolnišnice, ker so bili ožgani. Tudi nekateri rešeni so bili ranjeni. Po večernem zelo naporu delu so spravili iz rova 24 mrtvih majnerjev, ki so jih nesli skozi jokajočo množico. Vsled majnerske navade so tudi rešeni stivali v nevarnost svoja življenja. Vzelo je celih sedem ur, predno so mogli izkopati mrtva trupla izpod velikega kupa premoga in kamena.

Wigan, Anglija, 13. novembra. Komaj po enem mesecu, ko je rudniška nesreča zahtevala 19 človeških žrtev v rudniku v Leigh, je zopet druga nesreča pobrala še več žrtev.

V rudniku je bilo ob času nesreče 106 majnerjev; v normalnih časih jih je bilo po 500.

Med rešitelji je bil tudi ravnatelj Edgefield Colliery Co., ki je vstal iz bolniške postelje, si nadel plinovo masko in odšel v rov.

STARE IZKOPINE V NEMČIJI

Mainz, Nemčija, 12. novembra. Nemški arheologi izkopavajo vasi v Hunsbruecku, zapadno od Rena, med rekama Mozel in Nahe, ki so po starih sporočilih izginile v srednjem veku.

Kot pravijo stari zapiski, je bilo 58 vasi, ki so na nepoznan način izginile. Pred nekaj leti so v gostem gozdu zasledili prve znake teh izgubljenih vasi. Zaradi pomanjkanja denarja pa ni bilo mogoče izkopavati.

Nova izkopavanja pa podpirajo razni bogataši, ki se zanimajo za take stvari. Dosedaj so že izkopali staro cerkev in bilo je doganjano, da se je ta vas imenovala Schlindenberg, ki je bila prvič imenovana v tedanjih zapiskih leta 1382. Poleg drugega so našli tudi kamenito krsto z okostjem.

Svetovna trgovina znaša komaj polovico toliko kot je znašala leta 1929.

Narodni dohodki skoro vseh dežel so se skrčili na polovico. Na svetu je kakih petindvajset milijonov nezaposlenih. Vse to je treba vpoštevati pri končni ureditvi vojnih dolgov.

NEMIR NA IRSKEM

Na dan premirja so republikanci priredili parado. — En moški je bil ubit. — Angleško zastavo so strgali.

Dublin, Irska, 13. novembra. Nemiri na dan premirja so trajali do zgodnje jutranje ure. V spopadih je bil en moški ubit in nad 50 ranjenih. Republikanci so priredili parado in so se zapletli v boj s policijo, ker so strgali angleško zastavo in trgali z oblek svetilnic, ki so jih nosili v proslavo dneva premirja.

Demonstrantje, ki so nosili znake z napisi "Doli z angleškim blagom" in so klicali: "De Valero bomo kronali za irskega kralja".

Demonstracije so se pričele, ko so nekateri voditelji irskih republikancev pozivali ljudi, da snamemo angleške zastave. Ljudje so trgali svetilnice z oblek, vsled česar je prišlo do spopadov, v katere je posegla tudi policija.

Nad tisoč vojakov irske armade je korakalo po ulicah in so demonstrirali proti dnevu premirja. Policija jih je napadla vsakih par minut.

V mnogih letih je bil to največji nemir na dan premirja. Proti večeru so se ljudje razšli, toda zgodaj zjutraj so se nemiri zopet povneli. Po ulicah so se med seboj suvali in pihali ter borili s policijo. Mnogi so klicali: "Hočemo republiko!"

Navalili so na mnoge trgovine in razbili okna. Policija spočetka ni nastopala strogo, konečno pa so se demonstrantje razšli. Bolnišnice so bile zelo zapolne z obvezovanjem ranjenec.

FRANCOSKO VINO ZA AMERIKO

Pariz, Francija, 11. novembra. Odbor za izvoz vina v poslanski zbornici je naprosil vlado, da naj preiskuje razmere, v koliki meri bi bilo mogoče izvažati francosko vino v Združene države. Francoska javnost je mnenja, da ima Francija vsled ameriških predstavnih volitev zelo veliko priložnost za izvažanje svojega vina.

Francoska javnost je prepričana, da bo vsled ameriških volitev prohibicija odpravljena.

Pariz, Francija, 11. novembra. Poslanska zbornica je sklenila, da naprosi francoskega poslanika v Washingtonu Paul Claudela, da sporoči takoj vladi, ako hoče Amerika imeti vino ali pivo.

Zelo važno je, — prvi resolucija zbornice, — da Francija ve, kar najhitreje mogoče, kaj želi Amerika, kajti izprememba Volsteadove postave je neizogibna. Trgovsko ministrstvo mora takoj obvestiti pridelovalce vina.

BOLIVIJCI OBSTRELJUJEJO SOVRAŽNIKA

Bolivijci bombardirajo iz aeroplanov. — Velika izguba Paragvajcev. — Zahtevajo naglo prekinjenje sovražnosti.

La Paz, Bolivija, 13. novembra. Bolivjska vlada naznanja, da je deset bolivijskih aeroplanov bombardiralo paragvajske postojanke na južni fronti v Gran Chaco. Zračni škadron je letel nad močno posadko v trdnjavi Nanawa, jo bombardiral in Paragvajci so imeli občutne izgube. Mnogo vojakov je bilo ubitih. Trdnjava Nanawa je najvažnejša paragvajska postojanka v Pileomayoo kraju. Tu je bilo zbirališče paragvajske vojske. Tudi kaj so se pripravljali na napad na bolivijske trdnjave Agne Rica, Murguia in Saavedra.

Bolivijska javnost je zelo hvaležna čilskemu poslanstvu, ki je priredilo veliko zabavo, ki ima namen zbrati sklad za bolivijski Rdeči križ, ki ravno sedaj zelo potrebuje raznih potrebščin za svojo pomoč na fronti.

"AVTOMOBILISTOM VSEPOVSOD"

Los Angeles, Cal., 13. novembra. — Pod tem naslovom je nek oče, čigar sin je umrl pod kolesi avtomobila, objavil pismo, ki ga v prestavi objavljamo v svarilo onim, ki vozijo avtomobile.

V spomin drugega sina, ki nam je bil tako kruto odvzet, čuti pisec, da je njegova dolžnost, da objavi ta poziv.

Dvoje življenj je bilo stritih, eno pa uničeno, in vse po nepotrebnem.

Ako se nam avtomobilistom kam mudi, mislimo na one male, ki polnijo ulice; mislimo na smrti in boj materinega srea, ako kate-rega pohabimo ali pa celo ubijemo.

Avtomobil imam zavarovan samo iz razloga, da olajšam denarno breme starišem, katerih otroka sem po nesreči poškodoval, toda kaj naj naredim, da bi odpravil srčno bolečino starišev, katerih izguba bo zatemnila vse dneve njihovega življenja? Njihova groza bi me spremljala po dnevi in ponoči, in bi legla ponoči poleg mene na blazino, vsako noč in vsak dan, dokler bi živel.

O, prijatelji, v imenu naših malih, pazite na svoje avtomobile in pazite na otroke, ki gledajo k nam za svoje varstvo.

To je prošnja očeta z razbitim sream, ki vrjame, da je žalost dar narave, ki družji ves svet.

Upamo, da bo marsikateri avtomobilist prebral to pismo, drugi pa se ga bodo mogoče naučili na pamet.

LETALIŠČA V ZDR. DRŽAVAH

Washington, D. C., 11. nov. — V Združenih državah je 2079 letališč. Od 1. julija jih je bilo na novo zgrajenih 42.

California je na prvem mestu z 173 letališči, Texas pa jih ima 147. Pennsylvania ima 103 letališča. Alaska ima 65 letališč.

New York je na četrtem mestu s 96 letališči; med temi jih je 18 mestnih.

NOVOIZVOLJENI PREDSEDNIK NAJ POSREDUJE MED NARODI

DUNAJ, Avstrija, 13. novembra. — Kakor je mogoče soditi po člankih v časopisih, stavi južnovzhodna Evropa le malo upanja v Franklina D. Roosevelta, da bi pod njegovo vlado bila znižana carina in odpravljena prohibicija, kar je oboje velikega pomena za industrijo in vinogradnike.

ŠESTNAJST LET SOVJETOV

Industrija je zelo napredovala. — Tudi Rusija čuti depresijo. — Kmetje bodo trpeli pomanjkanje.

Moskva, Rusija, 13. novembra. Sovjetska unija pričinja svoje 16. leto v primeroma boljšem stanju kot pa ostali svet, toda tudi njej ni prizanesla depresija. V primeri z drugimi državami ima Rusija to prednost, da vlada v njenih mejah popolen mir.

V Rusiji ni stavk in bojov med kapitalom in delom intudi ni političnih preprič, ki ovirajo napredek naroda.

Na zunaj je Rusija zadnje leto pridobila na svojem ugledu in tudi položaj na Daljnem Istoku ne ogroža več njenega obstoja.

Dvomi v nekaterih državah, da bi Rusija mogla plačati svoje obveznosti, so se razpršili, ker je Rusija vse točno plačala. Pogajanja ruske vlade z drugimi državami za nenapadno pogodbo, dobro napredujejo, zadržuje jih samo še Romunska zaradi Besarabije.

V trgovini občuti Rusija največjo depresijo. V zadnjih treh letih je izgubila najmanj 500 milijonov dolarjev vsled padanja izvoza.

Leta 1930 je znašal ruski izvoz 50 do 75 milijonov dolarjev manj kot pa ga je vlada pričakovala po svojem petletnem načrtu. Letošnji primanjkljaj bo najbrže še večji.

Pod najboljšimi razmerami bo narod vsled petletnega načrta postavljen na hudo preizkušnjo. Poleg tega trpi trgovina vsled slabih prometnih zvez. Kmetova volja je bila vopgnjena vsled tega, ker za svoje poljske pridelke ni dobil drugih potrebnih stvari.

Celo med komunistično stranko je bilo slišati pritožbe, da je vlada napravila veliko napako, ker se je tako strogo držala kolektivne taktike. V drugem slučaju bi mogoče ta sistem zelo dobro deloval, toda lansko leto je vlada pobrala po kmetijah pridelke in živino za ojačenje svoje armade v Sibiriji, ker je bila velika nevarnost, da izbruhne vojna z Japonsko.

Pri tem je treba pomisliti, da opravlja poljska dela samo ena petina strojev, štiri petine pa živina. Poleg tega pa je tudi zaostali izdelek traktorjev in drugega poljskega orodja. Resnica je, da bo letošnjo zimo na deželi primanjkovalo hrane in bodo nekateri trpeli pomanjkanje, toda industrijska središča in mesta imajo zadostne zaloge.

Ker pa je vojna nevarnost na Daljnem Istoku minila, je upanje, da bo vojaška uprava mogla razdeliti nekaj živčevja med potrebne.

Uporaba mesa, masla in masti je po mestih že omejena. Vlada pa je mnenja, da bo ta položaj trajal samo nekaj časa in da zaradi tega ni treba izpremeniti politike. Ugledni komunistični voditelji, ki so po leti kritizirali vlado, so bili izključeni iz stranke in izgnani.

Jeseni se je industrija znatno izboljšala in jesensko obdelovanje zemlje je doseglo višino lanskega leta.

Vendar pa je nekaj upanja, četudi se ne kaže v javnosti, da bo novi predsednik Združenih držav, ker ima za seboj celo veliko deželo, prevzel vodstvo, da reši narode jugozapadne Evrope gospodarskih in političnih posledic medsebojnega nezaupanja.

Narodi južnovzhodne Evrope si ne žele vojne, temveč bi radi med seboj trgovali in bi radi plačali svoje dolge, da čim prej pride v deželo blagostanje.

Pred leti so nagrmadili orožja in municije in so hoteli eden drugemu razbiti vse imetje, zdaj pa uvidevajo, da jim bo težko plačati velikanske dolge tujim državam. Rooseveltu se mogoče dolgi držav južnovzhodne Evrope ne zdi velik problem, vendar pa dolgujejo Zdr. državam \$500,000,000, Angliji 100,000,000 funtov sterlingov in Franciji štiri milijone frankov. Ta posojila so jim bila dana za popravilo škode po vojni, toda skoro vse države so mnogo posojil porabile za nabavo novega orožja.

Države tega dolga ne morejo odplačevati in prosijo za odgoditev, moratorij, znižanje obrestne mere itd. V mnogih državah, kot na pr. v Nemčiji so Nazijci zahtevali izbris vsakega tujega dolga.

Nepriistranski opazovalci evropske politike so se prepričali, da države svojega dolga ne morejo plačati drugače, kot da omejijo oboroževanje in z denarjem, ki bi bil sicer izdan za orožje, plačajo dolge. Dokler dolgov ne odplačujejo, ne dobe tujega denarja, kar pa je neobhodno potrebno, drugače se more prebivalstvo omejiti v svojih življenjskih izdatkih, kar pa lahko dovede do nemirov in celo vstaje.

Ogrska porabi za oboroževanje 150,000,000 pengov na leto, Romunska 55 milijonov dolarjev, Jugoslavija 40 milijonov, Čehoslovaška 50 milijonov in Avstrija 15 milijonov dolarjev.

Večina narodov v teh državah želi, da bi se izdatki za vojsko znižali in odplačevali dolg, zato žele, da bi se novi ameriški predsednik postavil na čelo temu gibanju.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

BOJI V MANČUKUO
London, Anglia, 13. novembra.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

Ob kitajski južni železnici so se obnovili vroči boji med Japonci in uornimi Kitajci. V eni sami bitki je bilo ubitih 500 Mančukov in 13 Japoncev. To poročilo prihaja iz Harbina preko Tokio v London na Daily Express.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANEZ ROŽENCVEČ:

MLINAR IN KRALJICNA

Pravljica za odrasle.

Bogat kmet je iskal novega mlinarja, ker mu je bil stari umrl. Bil pa so dobri časi, dela in služba povsod dosti in za mlinarja v samotni grapi se je bil prišel ponujati samo eden. Kmetu ni bilo posebno všeč, ker je bil fant kozav in šepast, pa ušesa so mu vstran štrlela, kakor odprte vetrnice, a kaj je hotel. Izbiro ni bilo, lepšega in boljšega čakati ni bilo pa škoda, zakaj mlin je bil daleč od okolice, na tri kmetice, ob močni stalni vodi in mletve ni nikoli manjkalo.

Vendar je bil kmet z novim mlinarjem kmalu nad vse zadovoljen. Daleč naokoli se je raznesel glas, da zmelje novi mlinar gospodinjam moko prav posebno po volji. Tako gladko ali ostro, in natanko tako prvo, drugo in tretjo moko, kakor katera želi. Gospodinje so zdaj same prihajale v mlin naročat, kako in kaj hočejo imeti. Gospodarju pa je merica kazala, da zmelje njegovi novi mlinar skoro še enkrat več, kakor rajni stari.

Tiste čase je prevzela v deveti deželi vlada po kraljevi smrti njegova edina hči. Prelepa kraljica je bila in po takratni modi je dala razglasiti, da vzame za moža onega, ki bo znal prav odgovoriti na tri vprašanja, pa naj bo visokega ali nizkega rodu in odkoderkoli. Seveda, kdor ne odgovori prav, zapade glavo, zakaj tudi to je, takrat moda velevala.

Veliko jih je poskusilo svoje srečo, a vsi so žalostno končali. Lepi fantje so bili vmes, razumni in zlahtnega rodu, ali skoraj sleherni je prišel že po prvem vprašanju in odgovoru pod rabljev meč. Ali je kdo prav odgovoril ali ne, je sodila kraljica sama, ki je vprašanja zastavljala z zakritim obrazom.

Prvo vprašanje je bilo: "Kaj je najdražje na svetu?"

Snubci so odgovarjali po svoji pameti: mati, zlat, pamet, neumnost, nesreča, oblast, samota, čast, ženski jezik, mir itd. Vsa je povedal, zakaj se mu zdi to ali ono najdražje, in kolikor bolj žal in postaven fant je bil, tem glasneje je ljudstva pritrdjevalo: "Dobro je povedal!"

Kraljica pa je na vse take odgovore dejala mrzlo: "Nisi pogodil!" in nesrečnega snubca je odvedel rabelj na morišče.

Le eden, ki je na prvo vprašanje odgovoril: "Goreče sree", je čul tudi drugo vprašanje: "Kaj človek najtežje najde?"

Ta snubec je imel precej velika in občutljiva stopala. Odgovoril je po svoji veri in izkušnji: "Čevljarja, ki bi znal lepe in ne pretesne čevlje delati!"

Po tem odgovoru je moral tudi on z rabljem na morišče. Pred smrtjo je dejal ljudem, da mu je le žal, da ni prišel raje v copatah snubit. Morda bi bil imel potem več sreče.

Tretjega vprašanja kraljica ni bila še nikomur zastavila. Ljudje so od začetka vreli skupaj gledat, kako so na morišču pod rabljevimi mečem umirali snubci. Nekateri zares junško, drugi posiljeno mirno, nekateri pa tudi strahopetno. Šeasoma so se teh senzacij naveličali in tudi rabelj je imel manj opravka.

Kraljica je bila stara osemnajst let, ko je prišla na prestol in v devetih letih ni našel noben snubec milosti pred njo. Tako jih je bilo čimdalje manj, zakaj nesrečni vzgledi so marsikoga opasili, pa tudi moda takega snubljenja se je bila že močno uletela. Pri drugih kraljicah je bilo snubljenje manj nevarno.

V devetem letu se je za kraljico v deveti deželi oglašil samo še en snubec.

Ta je odgovoril na prvo vprašanje: "Prestol," in je moral seveda precej z rabljem na morišče. Ko je rabelj opravil svoje delo, se je izkazalo, da je bil snubec zloglasni razbojnik, ki bi bil prej ali slej po rabljevih mečem končal, ker je bila straža že izvedela, da se je zatekel v mesto, in je zato zaprla vsa mestna vrata.

V deželi, kjer je stal kmetov mlin, ni bilo posebnega prometa. Le počasi so prodirale tudi tja novice iz sveta. In tako so ljudje, ki so nosili žito v kmetov mlin, šele po 9. letu izvedeli zgodbo o muhasti in trmasti kraljici v deveti deželi. Na dolgo in široko so o nji govorili. Marsikoga je od začetka mikalo, da bi šel poskusiti srečo, a je potem odnehal, ko je premislil, da tolikim in tolikim, ki so bili lepi, pogumni, zlahtne krvi in učeni, ni uspelo.

Ko so pa ljudje vse zgodbe o kraljici v deveti deželi že desetkrat premleli in nazadnje skoraj pozabili, se je nenadno raznesel glas: Naš mlinar se je oddločil, da pojde v deveto deželo kraljico snubit!

"Ta pokveka!" so se zakrohotali moški. Ženske so pa tarnale: "O, kdo nam bo potem mlel!"

"Ne tarnajte, saj se bo še premislil!"

"Ne bo se ne!" — so dejale v skrbih gospodinje.

"In če se prav ne, manjka zdaj v slabih časih mlinarjev!" so menili moške. Gospodinje so ugovarjale.

Starodavno zdravilo
pomaga proti hrbtoboli

"Dve leti sem trpel neprestane bolečine strahujoč hrbtobola. Poskušala sem vsakovrstne hilmeste, pa mi nobeden ni pomagal. Prijatelj mi je priporočil Anchor Pain-Expeller, in ko sem se le dvakrat namazal, je vsa bolečina izginila. Pain-Expeller je najboljši med vsemi."

Lockport, N. Y. J. S.

PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

BLAZNIKOVE
Pratike

za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c

s poštnino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

VATIKANSKI FILMI

Sv. oče je podelil blagoslov skupini duhovnikov, ki potuje v Hollywood, kjer bo proučila izdelovanje zvčnih filmov. Sv. stolica je sklenila kljubovati kvarnemu vplivu kinematografa z izdelovanjem filmov iz dobe prvih kristjanov. V ta namen bodo posneti prizori v rimskih katakombah. Druga vrsta slik bo namenjena življenju svetnikov, ki ima neprecenljiv vzgojni pomen za sedanje mladino. Vse vloge svetnikov in pravičnikov bodo odigrali izključno duhovniki. Naposled je spisano tudi dejanje za film o življenju modernega vernika. Kazal ga bo v boju z različnimi skušnjavami in mu narekoval pravilno odločitev v dvomih, ki jih vznjaja sedanja razredna borba.

ATILOV ZAKLAD

Med Avstrijo in Madjarsko so že nekaj časa bije boj za stare umetnine, ki veljajo več kot 100 milijonov zlatih kron; te so bile nekoč madjarske, a jih danes skrivajo avstrijski muzeji in cesarski gradovi. Madjari trdijo, da so že nekaj stoletij pred svetovno vojno Avstriji vse večje zgodovinske dragocenosti sistematično odvažali iz Madjarske na Dunaj. Sem spada tudi svetovno znani Atilov zaklad, ki je bil odkrit leta 1799 pri Nagy-Szentmiklosu. Ta zaklad, ki obstoja iz 23 nenavadnih lepih zlatih posod v starogotski formi, je pripadal nekemu gotskemu kralju, danes pa leži v dunajskem dvornem muzeju. Madjarska trdi, da je prevoz teh Atilovih dragocenosti na Dunaj krivičen in da jih občina Nagy-Szentmiklos zahteva nazaj. Nadalje zahteva Madjarska povrnitev dragocene zlate Boeskaeve krone, velevredno staro perzijsko delo. To krono je podaril sedmo-graškemu knezu Boeskaju turški sultan leta 1605. Kesnjeje pa so jo Habsburžani prenesli na Dunaj. In končno zahteva Madjarska naslednjih 800 dragocenih umetnin vseh vrst, katere so Avstriji tekmo zadnjih stoletij odpeljali v svojo rezidenco. O teh madjarskih zahtevah bo razpravljalo posebno avstrijsko-madjarsko razsodišče.

POZIV
NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljnjo pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

VAMPIRJI
ROMAN
VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

33

— To so vesti Van Klopena iz palače grofa Mussidana. Čujmo, kaj nam piše slavn krojač.

In začel je čitati na glas:

"Dragi gospod!

Bodite brez skrbi. Naš prijatelj Verminec je izpolnil vašo povelja zelo spretno. Na njegovo pobudo je ponaredil mladi Gaston de Gandelu na petih menicah, glasečih se na tisoč frankov, podpis bankirja Martina Rigala, čigar hčerko ste mi bili priporočili.

Te menice hranim; na razpolago so vam. Pričakuje Vaših nadaljnjih navodil glede gospe de Bois d'Ardon beležim.

z odličnim spoštovanjem vdani

Van Klopen."

— Izborno! — je vzkliknil Mascarot. — Zdal naj vam pa le pride na misel prekrizati pot našemu prijatelju Paulu!

— On, gospod? Zakaj pa?

Posredovalec ni odgovoril. Odpeljal je drugo pismo in čital na glas:

"Sporočam Vam, gospod, da se je zaroka med mlado grofico de Mussidan in baronom de Breulh-Fayerlayem razdrila. Sicer pa mišlim, da bi se itak ne bila vzela, kajti gospodična se počuti zelo slabo. Pavkar sem slišal, kako so se zdravniki pogovarjali, da morda ne bo preživela današnjega dne.

Florestan."

Ob tej novici, ki je ogrožala vse njegove načrte, je obšla Mascarota taka jeza, da je pozabil na svojo običajno hladnokrvnost in udaril na vso moč po mizi.

— Gromska strela! — je zakričal. — Še tega je bilo treba, da nam ta gos umre! S tem bi bili prekrizani vsi naši računi!

Planil je pokonec in začel nervozno hoditi po kabinetu.

— Ali se Florestan ne moti? — je nadaljeval. — Kaj pomeni ta bolezen? Sumljiva je tem bolj, ker se je pojavila istočasno, ko se je razdrila Sabinina zaroka. Za tem nekaj tiči. Toda kaj? To moram zvedeti. Odpeljen se k Florestanu, da mi pove vse podrobnosti.

In odšel je v svojo sobo ter pustil vrata odprta. Oblačil se je mrzlično, vmes je pa govoril s Hortebizom.

— Nič bi se ne jezil, — je godrnjal, — če bi šlo samo za Croisenoisa. Toda gre mi za Paula. Zadeva vojvode de Champ ne trpi odlašanja... A Catenac, ta izdajalec, je s Pereyeignanom in vojvodo v zvezi. Govoriti moram s Perpignanom, da bom točno poučen, kaj ve in kaj sluti o tem... Govoriti moram tudi s Karolino Schimelovo, da spravim iz nje tajno.

Slednjič je bil pripravljen na pot. Poklical je zdravnika k sebi v sobo in mu zašepetal:

— Odhajam in prepušcam ti Paula. Nanj se še ne morem zanesti tako, da bi ga mogel pustiti na izprehod z našo tajno. Odpelji ga zvečer k Martin-Rigalu in izmisli si pretevezo, da ga boš mogel zadržati pri sebi čez noč. Jutri pa na svidenje!

Odhajal je tako zamišljen, da ni slišal niti zdravnika, ki je zaklical za njim:

— Obilo sreče!

XIX.

Ko je prišel baron de Breulh-Fayerlay iz palače grofa de Mussidana, ni sedel v kočijo, ki ga je čakala pred palačo.

— Vrnite se počasi v palačo, jaz pojdem peš, — je dejal kočijažu.

Čutil je nujno potrebo gibati se, da bi uredil svoje misli. Takrat ko je stopil pred grofa de Mussidana in zasnubil njegovo hčerko, je zares ljubil Sabino, toda še daleč ne tako kakor ta hip. Od trenutku, ko je izvedel, da je zanj izgubljena, jo je videl v še lepših barvah. Zdela se mu je lepša, duhovitejša, tisočkrat privlačnejša.

Ah, to bi bila družica, po kakršni sem vedno hrepenel! — je šepetal ves obupan. Njegovo razočaranje je bilo bridko, rana ki mu jo je bilo zadala Sabina, ga je silno

pekla, vendar se pa ni jezil ne na njo, ne na svojega tekmeča, ki mu je zavidal veliko srečo.

Odšel je v svoj klub in vrnil se je šele ob dveh zjutraj, kar se že leto dni ni bilo pripetilo.

Toda misel na Sabino mu ni šla iz glave. Kdo je srečni tekmeč, ki mu je dala prednost pred njim? Kaj pa če se je zmotila? O, če bi ji mogel odpreti oči! — je vzdihnil baron de Breulh-Fayerlay.

— Če bi je pa bil vreden, — je narmiral sam pri sebi, — bi mu z največjim veseljem pomagal odstraniti vse ovire.

Ob štirih zjutraj je še vedno sedel v naslanjaču pri peči. Najraje bi se bil napotil k Andreju. Če je človek bogat, najde vedno pretevezo, da poseti slikarjev atelje.

Ko se je pa zjutraj zbudil, ni imel več te želje. Čemu bi se mešal v to zadevo? Toda na drugi strani ga je grizla ljubosumnost.

Slednjič je vzel zapreči in kmalu je drdrala njegova kočija po ulici La Tour d'Auvergne.

Gospe Poilevenova diskretna Andreeva gospodinja, je stala pred vrati naslonjena na ročaj metle, ko se je ustavila pred hišo razkošna kočija barona de Breulha.

— Bože moj! — je pomislila. — Pa se vendar ta gospod ni pripeljal k nam? Ali se ni zmotil?

Toda njena groza ni poznala meje, ko je stopil baron de Breulh k nji z vprašanjem:

— Ali stanuje tu akademični slikar Andre?

— Seveda stanuje, — je odgovorila, — že dobri dve leti je naš najemnik. Ah! Če bi bili vsi umetniki taki, kakor on! On nikoli ne pozabi plačati... In kako prijazen, vljuden postrežljiv je!...

Toda posetnik je bil nestrpen.

— Povejte mi, kje ima atelje, — jo je prekinil.

— V četrtem nadstropju... desno; njegovo ime je napisano na vratih, zaiti ne morete.

Baron de Breulh je krenil v hišo. Stopal je počasi po stopnicah kakor človek, ki se boji, da bi mu ne pošla sapa. Ko je prispel v četrto nadstropje in je že hotel potrkati na vrata, na katerih je bila tablica s slikarjevim imenom, je naenkrat zaskočil za seboj ugle korake. Obrnil se je.

Pred seboj je zagledal visokega, zelo zagorelega mladeniča v bluzi kakršno nosijo modelirji pri delu; v roki je držal veliko cinkasto ponev, ki jo je bil napolnil z vodo.

— Gospod Andre? — je vprašal baron de Breulh.

— Jaz sem.

— Rad bi govoril z vami.

— Izvolite torej za menoj, gospod, — ga je povabil slikar.

In mladi slikar je smuknil med ograjo in baronom naprej, odprl je vrata svojega ateljeja in vstopil, da bi mogel gost za njim.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem
leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

